

Експертний висновок
Міністерства фінансів України до законопроекту
згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про внесення змін до статті 165 Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування благодійної допомоги, виплаченої на користь членів сімей поранених та загиблих учасників бойових дій під час участі у відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки України» (реєстр. № 7506 від 30.06.2022), внесений народними депутатами України Южаніною Н. П. та іншими.

2. Завдання законопроекту

Законопроектом пропонується внести зміни до підпункту 165.1.54 пункту 165.1 статті 165 Податкового кодексу України (далі – Кодекс), відповідно до яких:

1) визначити статус осіб – отримувачів благодійної допомоги (працівників підприємств, установ, організацій, сил цивільного захисту, які залучаються (залучалися) та беруть (брали) безпосередню участь у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації, перебуваючи безпосередньо в районах проведення бойових дій та у період здійснення бойових дій), як учасників бойових дій (*зміни до підпункту «в» підпункту 165.1.54 пункту 165.1 статті 165 Кодексу*);

2) доповнити новим підпунктом відповідно до якого до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку не включаються доходи (суми) виплаченої (наданої) благодійної допомоги благодійниками, у тому числі благодійниками – фізичними особами, у порядку, визначеному Законом України «Про благодійну діяльність та благодійні організації», на користь членів сімей учасників бойових дій, які під час участі у відсічі збройної агресії в період дії воєнного, надзвичайного стану на території України, перебуваючи безпосередньо в районах здійснення зазначених заходів, зазнали поранення, контузії чи іншого ушкодження здоров'я, загинули, померли внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, отриманих під час участі у відсічі збройної агресії (*доповнення підпунктом «г» підпункту 165.1.54 пункту 165.1 статті 165 Кодексу*);

3) внести зміни до переліку членів сімей учасників бойових для цілей звільнення від оподаткування отриманої благодійної допомоги та віднести до них, зокрема, повнолітніх/неповнолітніх, у тому числі дітей з інвалідністю та усиновлених дітей учасників бойових дій (*зміни до абзацу 12 підпункту 165.1.54 пункту 165.1 статті 165 Кодексу*).

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація положень законопроекту може негативно вплинути на дохідну частину бюджетів в частині надходжень податку на доходи фізичних осіб та військового збору.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Вартісну оцінку впливу на показники бюджетів здійснити неможливо у зв'язку із відсутністю вихідних даних, зокрема, кількості осіб, які буде надана благодійна

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000099F72E00B5F09200

Підписувач Воробей Світлана Іванівна

Дійсний з 31.03.2021 16:25:30 по 31.03.2023 16:25:30

Міністерство фінансів України

11220-03-3/16119 від 26.07.2022

допомога, та сум такої допомоги.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Пропозиції відсутні.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Суб'єктом права законодавчої ініціативи не додано фінансово-економічного обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки) всупереч вимогам частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Щодо внесення змін до підпункту «в» підпункту 165.1.54 пункту 165.1 статті 165, відповідно до яких його положення застосовуються до працівників підприємств, установ, організацій, сил цивільного захисту, які є учасниками бойових дій

Чинне законодавство надає спеціальний статус лише тим працівникам підприємств, установ, організацій, які «залучалися та брали безпосередню участь у забезпеченні проведення антитерористичної операції, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення, у порядку, встановленому законодавством, які залучалися та брали безпосередню участь у забезпеченні здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів», та відповідно до норм пункту 13 статті 9 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» відносить їх до учасників війни.

Ураховуючи фактичні обставини щодо згаданої категорії працівників, слід зазначити, що працівники підприємств, які брали безпосередню участь у заходах із забезпечення національної безпеки і оборони, є саме учасниками війни, а не учасниками бойових дій.

Відтак, зазначена пропозиція, в разі її прийняття, може призвести до позбавлення «працівників підприємств, установ, організацій, сил цивільного захисту, які залучаються (залучалися) та беруть (брали) безпосередню участь у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації, перебуваючи безпосередньо в районах проведення бойових дій та у період здійснення бойових дій, та членів їхніх сімей», права на використання пільги щодо виключення отриманої благодійної допомоги із загального місячного (річного) оподаткованого доходу (крім тих, які надавали допомогу працівникам – учасникам зазначених заходів на території саме Донецької та Луганської областей).

Щодо доповнення підпункту 165.1.54 пункту 165.1 статті 165 Кодексу новим підпунктом «г», відповідно до якого не включаються до загального оподаткованого доходу платника податку суми благодійної допомоги,

виплаченої (наданої) благодійниками, у тому числі благодійниками – фізичними особами, у порядку, визначеному Законом України «Про благодійну діяльність та благодійні організації» на користь членів сімей учасників бойових дій

Авторами законопроекту не враховано, що підпунктом 165.1.54 пункту 165.1 статті 165 Кодексу визначається перелік категорій платників податку на доходи фізичних осіб, до якого віднесені члени сім'ї учасників бойових дій, на користь яких може надаватись благодійна допомога, що не включається до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу таких платників податку, а також те, що підпунктом 170.7.8 пункту 170.7 статті 170 Кодексу встановлено обсяги вказаної благодійної допомоги та перелік потреб, на які вона має витратитися зазначеним категоріям платників.

Ураховуючи наведене, вважаємо недоцільним доповнення підпунктом 165.1.54 пункту 165.1 статті 165 Кодексу новим підпунктом «г», оскільки це призведе до дублювання вже існуючих у Податковому кодексі норм.

Крім того, оскільки пропозиції законопроекту до абзацу другого підпункту «в» підпункту 165.1.54 пункту 165.1 статті 165 Кодексу в частині поширення його дії на членів сімей учасників бойових дій – військовослужбовців та до підпункту «г» підпункту 165.1.54 пункту 165.1 статті 165 Кодексу містять визначення щодо спрямування зазначеної благодійної допомоги, прийняття таких норм у запропонованій редакції несе ризики неоднозначного (множинного) їх трактування.

Щодо внесення змін до абзацу 12 підпункту 165.1.54 пункту 165.1 статті 165 Кодексу в частині уточнення переліку членів сімей учасників бойових для цілей звільнення від оподаткування отриманої благодійної допомоги та віднести до них, зокрема, повнолітніх/неповнолітніх, у тому числі дітей з інвалідністю та усиновлених дітей учасників бойових дій

Реалізація зазначеної пропозиції в частині доповнення повнолітніми дітьми, в тому числі усиновленими, без встановлення граничного вікового цензу або певних обставин щодо спільного проживання з батьками - учасниками бойових дій може призвести до поширення пільги дорослими повнолітніми дітьми, які не залежать від опіки або піклування таких батьків - учасників бойових, мають власні сім'ї та ведуть окреме господарство.

Ураховуючи викладене, проект Закону України «Про внесення змін до статті 165 Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування благодійної допомоги, виплаченої на користь членів сімей поранених та загиблих учасників бойових дій під час участі у відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки України» (реєстр. № 7506 від 30.06.2022) не підтримується в запропонованій редакції.

**Заступник Міністра
фінансів України**

Світлана ВОРОБЕЙ